

Sygn. akt III RC 163/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2017 roku

Sąd Rejonowy w Olkuszu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agnieszka Proć

Protokolant sekretarka Agnieszka Poseł

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2017 roku w Olkuszu

przy udziale

sprawy z powództwa Z. Ż.

przeciwko J. Ż.

o alimenty

I. oddała powództwo;

II. oddała wniosek o udzielenie zabezpieczenia;

III. znosi wzajemnie koszty postępowania między stronami.

SSR Agnieszka Proć

Sygn. akt III RC 163/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 września 2017r.

W dniu 17 lipca 2017 roku powódka Z. Ż. reprezentowana przez fachowego pełnomocnika złożyła pozew o alimenty przeciwko byłemu mężowi J. Ż., wnosząc o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego alimentów w kwocie 1.000 zł płatnych do dnia 15- go każdego następującego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami, poczynając od dnia 1 maja 2017r. oraz obciążenie pozwanego kosztami postępowania, nadto o udzielenie zabezpieczenia powództwa również na kwotę 1000 miesięcznie.

Na uzasadnienie żądania powódka podała, że związek małżeński między stronami został rozwiązany przez rozwód, bez orzekania o winie stron. Powódka obecnie pozostaje w trudnej sytuacji materialnej i zdrowotnej. Utrzymuje się ze świadczenia emerytalnego w kwocie 1430 zł, korzysta z pomocy syna M. Ż.. Powódka ponosi miesięczne wydatki związane z zakupem leków i dojazdami do lekarza ok. 300 zł – 400 zł., opłatami za gaz ok. 50 zł, prąd ok. 160-180 zł, śmieci 7 zł, na zakup środków czystości i proszków do prania -ok. 100 zł. Pozostałe środki pieniężne przeznacza na wyżywienie i podstawowe potrzeby. Pozwany otrzymuje emeryturę w kwocie 3600 zł, którą przeznacza na wyjazdy do sanatoriów albo na wczasy. Powódki natomiast nie stać na wyjazd do sanatorium. Pozwany czyni nadto powódce złościwości, utrudnia jej zamieszkiwanie w wspólnie zajmowanym domu.

Pozwany J. Ż. działający przez fachowego pełnomocnika wniósł w odpowiedzi na pozew z dnia 8 sierpnia 2017r. o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania od powódki.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że powódce po uiszczeniu wskazanych w pozwie należności pozostaje do dyspozycji około 900-1000 zł. Powódka wbrew twierdzeniom zawartym w pozwie nie płaci za prąd, nie uiszcza też innych opłat, a nieroztropne używanie przez nią ogrzewania elektrycznego naraża pozwanego na znaczne wydatki (w maju 2017r. rachunek za prąd wyniósł 1974 zł). Powódka nie znajduje się w niedostatku, który uzasadniałby zasądzenie alimentów. Od czasu orzeczenia rozvodu sytuacja powódki nie uległa zmianie, w szczególności nie popadła ona w niedostatek.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Strony Z. Ż. i J. Ż. zawarli związek małżeński w dniu 25 listopada 1972r w P.. Małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód bez orzekania o winie wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie wydanym dnia 31 marca 2016r., sygn. akt XIC 40/14. W wyroku orzeczono o sposobie korzystania z domu położonego w (...), w którym strony nadal zamieszkują wspólnie.

Dowód: kopia wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w Krakowie w sprawie XIC 40/14 -k. 17 (akta udzielone zostały do sprawy I Ns 175/17 -k. 53)

Z małżeństwa strony posiadają dwóch pełnoletnich synów. Jeden z nich mieszka z rodziną w O. w mieszkaniu należącym do stron, drugi mieszka z rodziną we W.. Syn stron M. Ż. prowadzi działalność gospodarczą, którą wcześniej prowadził z pozwanym. Często przebywa w miejscu zamieszkania stron. Z pozwanym jest skonfliktowany.

Dowód: zeznania świadka M. Ż. – nagranie jak na k. 60-61, przesłuchanie stron – nagranie jak na k. 61v-62 i 106v-108.

Strony posiadają dwa samochody osobowe, z jednego z nich korzysta pozwany (17 - letni C.), drugi stoi bezużytecznie (P.) pod blokiem w O.. Strony nie są w stanie się porozumieć w kwestii wyrobienia nowego dowodu rejestracyjnego, a tym bardziej w sprawie sprzedaży pojazdu. Powódka nie posiada prawa jazdy.

Strony są silnie skonfliktowane, inicjują względem siebie postępowania karne. Pozwany złożył wniosek o nakazanie opuszczenia przez byłą żonę lokalu mieszkalnego w trybie art. 11 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Sprawa toczy się w tut. Sądzie pod sygn. akt III RNs 216/17, natomiast w Wydziale Cywilnym tut. Sądu pozwany złożył pozew przeciwko powódce o zapłatę z tytułu nieopłaconych rachunków za prąd, wodę i odprowadzenie ścieków, sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I C 910/17.

Dowód: odpis protokołu ze sprawy III RNs 216/17 -k. 56-58, przesłuchanie stron – nagranie jak na k. 61v-62 i 106v-108.

Powódka utrzymuje się z emerytury w kwocie 1430 zł. Leczy się okulistycznie, laryngologicznie, kardiologicznie oraz u diabetologa. Jest na diecie w związku ze schorzeniami wątroby, trzustki i cukrzycą. Jej stan zdrowia się pogarsza. Powódka na leki wydaje około 300 zł miesięcznie (przy czym złożony do akt rachunek za zakup okularów korekcyjnych został wydany 21 grudnia 2015r.), zakupuje butlę gazową za kwotę 50 zł miesięcznie. Nie wykazała, by ponosiła inne wydatki na media. Ponosi natomiast wydatki związane z zakupem żywności, środków czystości i ubrań. W czerwcu 2017r. opłaciła ubezpieczenie samochodu w kwocie 304,55 zł., przy czym z rachunku nie wynika którego z samochodów posiadanych przez strony ubezpieczenie dotyczy.

Powódka nie posiada innych źródeł dochodu. Wcześniej dorabiała sprzedając drzewo, teraz nie pozwala jej na to stan zdrowia. Nie posiada zobowiązań kredytowych, natomiast posiada oszczędności w kwocie 500 euro i 2000 złotych.

Dowód: decyzja o waloryzacji emerytury powódki z dnia 1.03.2016r -k. 92, dokumentacja medyczna powódki -k. 81-88, 91,93-104, rachunek zakupu szkieł korekcyjnych -k. 44, rachunek opłaty ubezpieczenia -k. 45, faktury zakupu leków -k. 64v-74, wynik konsultacji okulistycznej z dnia 2.03.2017r. -k. 76, przesłuchanie powódki – nagranie jak na k. 61v-62.

M. Ż. udziela pomocy powódce w postaci zakupu artykułów spożywczych, z jego wypowiedzi wynika, że również z nich korzysta. Sam natomiast nieodpłatnie użytkuje mieszkanie należące do stron, a położone w O.. Drugi syn stron przesyła okazjonalnie paczki z żywnością z W..

Dowód: zeznania świadka M. Ż., przesłuchanie powódki – nagranie jak na k. 61v-62.

Pozwany otrzymuje emeryturę w kwocie 3079,89 zł. netto, z czego uiszcza opłaty związane z utrzymaniem (energia elektryczna, woda, odpady komunalne) i bieżącymi naprawami domu wspólnie zamieszkiwanego przez strony. Zakupuje opał, przy czym kominek którym ogrzewany jest dom znajduje się w zamkniętym pokoju zajmowanym przez pozwanego. Podczas jego nieobecności powódka nie może sama napalić w kominku i korzysta z ogrzewania elektrycznego, co generuje znacznie wyższe wydatki za prąd. Dlatego w maju za energię elektryczną pozwany zmuszony był zapłacić kwotę 1974,80 zł.

Pozwany ponosi też koszty leczenia w związku ze schorzeniem kręgosłupa i utratą wzroku w prawym oku. Nie przedstawił na tą okoliczność rachunków. Korzysta nawet kilka razy do roku z wyjazdów sanatoryjnych i prywatnych wyjazdów rehabilitacyjno-wypoczynkowych.

Dowód: decyzja o waloryzacji emerytury pozwanego z dnia 1.03.2017r. -k. 18, wydruk transakcji z (...)k.21-23, faktury -k. 24-32, przesłuchanie pozwanego – nagranie jak na k. 106v-108.

Stan faktyczny Sąd ustalił głównie w oparciu o powołane wyżej dokumenty, które w zasadzie nie były kwestionowane.

W ocenie Sądu zeznania świadka M. Ż. niewiele wniosły do sprawy. Jego zeznania w głównej mierze wskazują na wieloletni i narastający konflikt pomiędzy stronami, a także między świadkiem i pozwanym. Z zeznań świadka nie wynika, by po rozwodzie sytuacja powódki uległa pogorszeniu i by znajdowała się w niedostatku.

W ocenie Sąd twierdzenia powódki, że znajduje się w niedostatku nie znalazły potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym.

Sąd zważył , co następuje :

Podstawą prawną żądania alimentów w niniejszej sprawie jest przepis art. 60 § 1 kro, który stanowi, że małżonek rozwiedziony który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku , może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego.

Obowiązek świadczeń alimentacyjnych między małżonkami po rozwodzie stanowi kontynuację obowiązku wzajemnej pomocy, powstałego przez zawarcie związku małżeńskiego (SN uchwała 16.12.1987, III CZP 91/86, OSNC 1988/4/42). Jednak art. 60 § 1 kro nie uprawnia małżonka niewinnego do żądania alimentów pozwalających na zapewnienie równej stopy życiowej z małżonkiem zobowiązanym, a jedynie daje mu prawo do bardziej dostatniego życia, niż takie gdy znajduje się on w niedostatku. Czynnikiem decydującym są usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, wiek i stan zdrowia małżonków, wysokość ich dochodów i ponoszonych wydatków.

Należy zauważyć, że sytuacja powódki w trakcie trwania małżeństwa i po rozwodzie nie uległa znaczącej zmianie. Zarówno w czasie orzekania rozwodu jak i obecnie powódka utrzymuje się ze świadczenia emerytalnego. Powódka nie wykazała, by znacząco pogorszył się jej stan zdrowia i by znacząco wzrosły koszty jej leczenia oraz utrzymania. Owszem powódka podniosła, że jest diagnozowana w kierunku schorzeń onkologicznych, ale na dzień wyrokowania

nie zostało wykazane, by powódka w tym kierunku się leczyła i by w związku z tym ponosiła koszty leczenia. Nadto podała, że posiada oszczędności które może przeznaczyć na leczenie onkologiczne.

Powódka posiada emeryturę, która faktycznie jest dwukrotnie niższa niż świadczenie pozwanego. Nie zostało jednakże wykazane, by dochody powódki nie wystarczały na zaspokojenie jej bieżących potrzeb, a tym bardziej by musiała korzystać z pomocy siostry w postaci zakupu ubrań. Powódka nie partycypuje w kosztach utrzymania domu, które w całości ponosi pozwany. Zakupuje jedynie butlę gazową z której z kolei pozwany nie korzysta.

Na pewno znaczącym utrudnieniem w funkcjonowaniu powódki, zwłaszcza w okresie zimowym jest to, że nie ma ona dostępu do kominka, który jest głównym źródłem dostarczania ciepła w domu. Pozwany często wyjeżdża m.in. na wyjazdy wypoczynkowo-rehabilitacyjne. Powódka nie ma wówczas dostępu do kominka, a korzystając z ogrzewania elektrycznego generuje wyższe opłaty za prąd. Być może ograniczenie wydatków pozwanego związanych z jego wyjazdami pozwoliłoby mu na przeprowadzenie niezbędnego remontu umożliwiającego swobodny dostęp powódki do pieca ogrzewającego cały dom, tak by nie musiała ogrzewać elektrycznie zajmowanych pomieszczeń i tym samym nie byłyby przez nią generowane zwiększone koszty zużycia energii elektrycznej. Być może podział majątku stanowić będzie rozwiązanie tego problemu.

Trudno mówić o niedostatku po stronie powódki, która ma emeryturę w wysokości ponad 1400 zł., posiada oszczędności, jest współwłaścicielką mieszkania w O. i dwóch samochodów osobowych, ciągnika. W wyniku podziału majątku strony będą mogły rozporządzać przypadającymi im składnikami. O fakcie niedostatku po stronie powódki nie może świadczyć również fakt przesyłania jej okazjonalnych paczek z żywnością specyficzną dla W., gdzie mieszka syn stron, czy też kupowania przez drugiego syna artykułów żywnościowych, a także dowożenia powódki do lekarza. Wydaje się to być normalną powinnością syna wobec matki, w której domu świadek często przebywa i w której mieszkaniu (stanowiącym współwłasność stron) zamieszkuje nieodpłatnie z rodziną. Sąd oceniając sytuację materialną powódki miał również na uwadze, że pozwany ponosi praktycznie całość opłat związanych z utrzymaniem domu, co wydaje się być naturalną sytuacją, bowiem jego dochody są dwukrotnie wyższe niż powódki.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd oddalił powództwo oraz wniosek o udzielenie zabezpieczenia (który nie został rozpoznany do chwili wydania wyroku) uznając, iż nie zachodzą przesłanki określone w dyspozycji art. 60 §1 kro oraz art. 730¹ kpc. Zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu przewidzianą w art. 6 kc, to powódka zobligowana była w toku niniejszej sprawy do wykazania tego, że obecnie pozostaje w niedostatku w rozumieniu powołanego przepisu. Sąd oddalając powództwo uznał, iż tym samym brak jest podstaw do udzielenia zabezpieczenia.

Jednocześnie podkreślenia wymaga to, że narastający konflikt stron powoduje coraz uciążliwszym wspólne zamieszkiwanie. A przecież strony przez ponad 30 lat pozostawały w związku małżeńskim, wychowały 2 synów i zamiast cieszyć się w jesieni życia wnukami i wzajemnie wspierać, czynią wszystko, by ich wspólne zamieszkanie było pasmem wzajemnych żali i czynionych sobie złośliwości. Poprawa relacji z pewnością wpłynęłaby nie tylko na aspekt ekonomiczny wspólnego zamieszkiwania, ale i kondycję zdrowotną stron.

Strona powodowa w sprawie o alimenty nie ponosi kosztów sądowych zgodnie z art. 96 ust 1 pkt 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, a zatem brak podstaw do obciążenia powódki kosztami sądowymi.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na mocy art. 102 kpc uznając, iż z uwagi na sytuację materialną powódki zachodzą okoliczności objęte dyspozycją powołanego przepisu i odstąpił od obciążania jej kosztami postępowania na rzecz pozwanego.

SSR Agnieszka Proć